¶ Inde venturus est iudicare viuos ꝛ mortu
os. Ipe qui ab iniq̄s ꝛ impijs iudicat⁹ est ad
mortē. ipē oēs gētes et iustos iudicaturus est
ad gloriā. oēsq₃ impios detrusurus ad penam
¶ Et in spm̄ scm̄. Sicut credidisti deū patrem
oīpotentē ꝛ filiū eius vnigenitū pari fide et ve
neracōe. Crede spm̄ scm̄ vnū deū eē. pr̄i filioq₃
coeq̄lē in oībus. in nulloq₃ dissimilē. ¶ Scām
ecciā₃ catholicā. scōꝝ ↄionem remissionē pccō
rū. In qua oīs qui renatus fuerit ex aq̄ ꝛ spū
scō. eternā oīm pcipiet indulgentiā peccatorū
Extra quā oēs iniq̄ et impij ad supplicia depu
tant eterna. ¶ Carnis resurrectionē. et vitā
eternā. qđ in xpi gloriosa resurrectōne audi
sti ↄpletū. hoc in te oīno in futuro iudicō crede
eē ↄplendū. Et carnis tuē resurrectō te repar₃
ieternū. Nisi ei credideris repandū te eē post
mortē ad p̄miū vite et̄ne pueire nō poteris. Si
aūt credideris. et̄nis gaudijs inseraris. Per
xpm dn̄m nr̄m. viuentē ꝛ regnātē cū pr̄e ꝛ s. s.
nūc ꝛ sp et i oēs et̄nitates seculoꝝ seculi Amē
¶ Explicit exposicio sup simbolū. Incipit s̄mo
beati augustini ep̄i de ebrietate cauenda.

Licet propicio cristo frēs carissimi.
credam vos ebrietatis malum. ve
lut inferni foueam expauescē. ꝛ nō
solū ipi non velitis amplius bibere

ſed nec alios adiuuare vel cogẽ plus q̄ oꝫ ac
cipe·tñ quia nõ põt fieri·n̄ ſint aliqui negligẽ
tes·q̄ ſobrij eẽ non valẽt·vos q̄ ſemp cõuiuia
ſobria exhibetis nolite ad vrãm iniuriã reuo
care·qꝛ nob̄ necẽ eſt aliquos ebrioſos arguẽ
Cũ eni frẽs cariſſimi ebrietatis malũ ſit g̃ue
viciũ et deo odibile·ita p vniuerſũ mundũ·a
pluribꝫ in cõſuetudinẽ miſſum eſt·ut ab illis
q̄ dei p̄cepta ꝯgnoſcere nolũt·iã non putetur
nec credat eſſe pccm̄ intm̃ ut in cõuiuijs ſuis
irrideãt eos q̄ minꝰ bibẽ pñt ⁊ p inimicã ami
ciciã adiuuare hoies nõ erubeſcunt·ut potum
ãplius q̄ oꝫ accipiãt·Qui eni alterũ cogit ut
ſe plus q̄ opus eſt bibendo inebriet·minꝰ ma
lũ ei erat·ſi carnẽ eiꝰ gladio vulneraẽt·q̄ aĩaꝫ
eiꝰ p ebrietatẽ occidẽt·Et qꝛ corpa nrã terreã
ſũt·quõ pluuia nimiũ g̃dis ⁊ diuturna ſi fu
erit·terra infundit ⁊ in lutũ reſoluit·ut in ea
nulla cultura fieri poſſit ſic ⁊ caro nr̃a qñ abũ-
dancõri potu erit inebriata·nec ſpũalẽ culturã
accipe·nec frẽs aĩe necẽarios poterit exhibere
Et ideo quõ omẽs hoies ſufficientẽ pluuiã in
agris ſuis accipe deſiderãt·ut ⁊ culturã valeãt
exercẽ ⁊ de fructuũ vbertate gaudẽ·ita in hoc
agro·tm̃ deberẽt bibẽ qd̄ oꝫ·ne p nimiã ebrie
tatẽ ipa corpis terra velut in paludẽ cõuerſa
magis vermes et ſerpentes vicioꝝ gñare·q̄

fructus bonoꝝ opm poſſit offerre. Omnes enī ebrioſi tales ſūt. q̄les paludes eē videtur. Q̄d ei in paludibꝫ naſcit̄. nō ignorat caritas vrā. Totū qd ibi naſcitur. fructū non hr̄e ꝯgnoſci tur. Naſcit̄ ibi ſerpētes ⁊ diuerſa vermiū gn̄a q̄ magis horrorem pn̄t gn̄are ꝙ victū. Tales ſūt ebrioſi ad nullā vtilitatē apti. qꝛ frequent̄ in ip̄a ebrietate. nec ſeipōs nec alios recogno ſcunt nec ambulare nec ſtare. Dicē aliquid ꝉ audire quod ad rōem ptinet nō poſſunt. Fre quēter etiā vſqꝫ ad vomitū ſe ingurgitare nō erubeſcunt ⁊ ad menſuras ſine menſura bibē Qui poterit vincere laudē meretur ex crimine Sꝫ qui tales eſſe volūt miſerabilit̄ ſe excuſare conātur. dicētes. Ingratū habeo amicū meū ſi quociēs illum ad ꝯuiuiū reuocauero. potū ei q̄ntum voluerit ip̄e non dedero. ſꝫ non ſit ami cus tibi. qui te vult facē inimicū. qui ⁊ tuus ⁊ ſuus eſt inimicus. Si te ⁊ alium inebriaueris. habebis hoiem amicū. habes deū inimicū. Sꝫ iam ꝯſidera ſapient̄ ſi iuſtum ſit ut te a deo ſepares. dum te ebrioſo ꝯiūgis. Ad extremū tu illum noli adiurare. noli cogē. ſed in ptāte illius dimitte. ut quātum ſibi placuerit bibat ut ſi inebriari voluerit ſolus pereat ⁊ non ab̄o peccetis. Cōſiderēt ebrioſi. ſi nō peiores aīalibꝫ iudicandi. Cum enī aīalia amplius ꝙ opus

illis eſt bibē nolūt· illi et duplū et quadruplū
q̄p illis oꝫ potū accipiūt· ⁊ vnde triū aut q̄tuoꝛ
dierū potuerūt rōnabilem refectōem hr̄e vno
die cū grandi pcc̄o ꝯtendūt pdere potius q̄p
expēdere. Atqꝫ vtinā potū tantūmō pderēt et
nō etiā ipi perirēt. Sꝫ qn̄ iſta ſuggeri⁹ forte ira-
ſcuntur ebrioſi cōn̄ nos ⁊ murmurāt. Et q̄uis
nō deſint q̄ iraſcuntur· deo tn̄ ꝓpicio multi erūt
q̄ libent̄ ſalubre ꝯſiliū audiētes· de iſto tā g̃ui
pcc̄o liberabūtur. Ipſi tn̄ q̄ cōn̄ coalūnā ⁊ ami
cam ſuam ebrietatē loq̄ntibꝫ iraſcunt̄· libera a
nobis voce audiāt· q꞉ quicūqꝫ ebrioſus· pniaꝫ
de ipa non egerit· ſꝫ vſqꝫ ad mortē in ebrietate
ſua pmāſerit ineternū ꝓfecto pibit· q꞉ nō mē-
titur ſpūs ſcūs per aplm̄ dicens. Neqꝫ ebrioſi
regnū dei poſſidebūt. Et iō quicūqꝫ ſūt ebrioſi
melius faciāt ut nō nob̄ ſed potius ſibi iraſcā
tur ⁊ cū dei adiutorio de lutu fecis ſe excutē vl̄
de cloaca ebrietatis dū ad huc penitendi loc⁹
eſt· feſtinēt q̄nta pn̄t celeritate deo auxiliante
ꝯſurgē. Ebrietas enī quaſi infern⁹· quoſcunqꝫ
ſuſcepit· niſi dig̃ ſubuenit penitētia· ⁊ emenda
cio fuerit ſubſecuta· ita fortit̄ ſibi vendicat· ut
eos de ipſo tenebroſo inferni puteo ad carita
tis l̄ ſobrietatis lucē redire penit⁹ nō pmittit
Ergo frēs dū hec ſuggero abſoluo me apud
deū. Quicūqꝫ me audire ꝯtēpſeit· ⁊ ad bibend̄

pronus fuerit· vł in ꝯuiuio ſuo alios adiurarē
vł cogē voluerit· ⁊ ꝓ ſe vł pro alijs reus erit ī
die iudicij· Et qđ peius eſt etiā aliq̄ clerici qui
hoc deberēt ꝓhibē· ipi cogunt aliquos plus bi
bere q̄ꝫ expedit· Ammō incipiāt ſeipōs corrigē
⁊ alios caſtigare· ut cū an̄ tribunal xp̄i vene
rint· nec de ſua nec de alioꝝ ebrietate incurrāt
ſupplicium· ſꝫ magis dū ipi ſe emendāt· et alios
caſtigare nō ceſſant· puenire ad eternū p̄miū
mereant̄· Et illud an̄ oia rogo· ⁊ p tremendū
diē iudicij vos adiuro· ut quociēſcūqꝫ vobis
inuicē ꝯuiuia exhibetis illā fedam ꝯſuetudinē
p quā grādi menſura ſine menſura tres hoīes
aut nolētes· aut inuite ſolebāt bibē tanq̄ꝫ ve
nenū diaboli de vr̄is ꝯuiuijs reſpuatis· q̄ꝫ infe
lix illa ꝯſuetudo adhuc de paganoꝝ obſerua
cōne remanſit· ⁊ quicūqꝫ hoc in ſuo ꝯuiuio aut
alieno fieri acquieuit diabolo ſe ſacrificaſſe nō
dubitet· de q̄ bibicōne nō ſolū aīa occidit̄· ſed
etiā corpus debilitat̄· Sꝫ credo de dei mīa q̄ꝫ il
la vobis inſpirare dignabitur· ut tā lugendū
⁊ erubeſcendū malū ita vobis in horrorē veni
at· ut illud nūq̄ꝫ fieri pmittatis· ſed qđ in illa
ebrietate periturū erat· in pauperū refectionē
proficiat· Prāte dn̄o noſtro ih̄u xp̄o qui cū
patre et ſpū ſancto viuit et regnat deus per
omnia ſecula ſeculoꝝ Amen·

LANDES-
UND STADT-
BIBLIOTHEK
DÜSSELDORF

uplũ et quadruplũ
ṽnde triũ aut q̃tuor
refectõem hr̃e vno
ũt pdere potius q̃
tantũmõ pderẽt et
a ſuggeri⁹ forte ira-
murmurãt. Et q̃uis
tũ ꝓpicio multi erẽt
iẽtes. de iſto tã g̃ui
coñ co alũnã ⁊ ami
bꝫ iraſcunt. libera a
ũqꝫ ebrioſus. pñiaꝫ
morte ĩn ebrietate
cto pibit. qꝛ nõ me-
icens. Neqꝫ ebrioſi
quicũqꝫ ſũt ebrioſi
d potius ſibi iraſcã
u fecis ſe excutẽ vł
huc penitendi loc⁹
tate deo auxiliante
nfern⁹. quoſcunqꝫ
enitẽtia. ⁊ emenda
it ſibi vendicat. ut
ni puteo ad carita
pemit⁹ nõ pmittit
abſoluo me apud
pſeit. ⁊ ad bibendꝫ